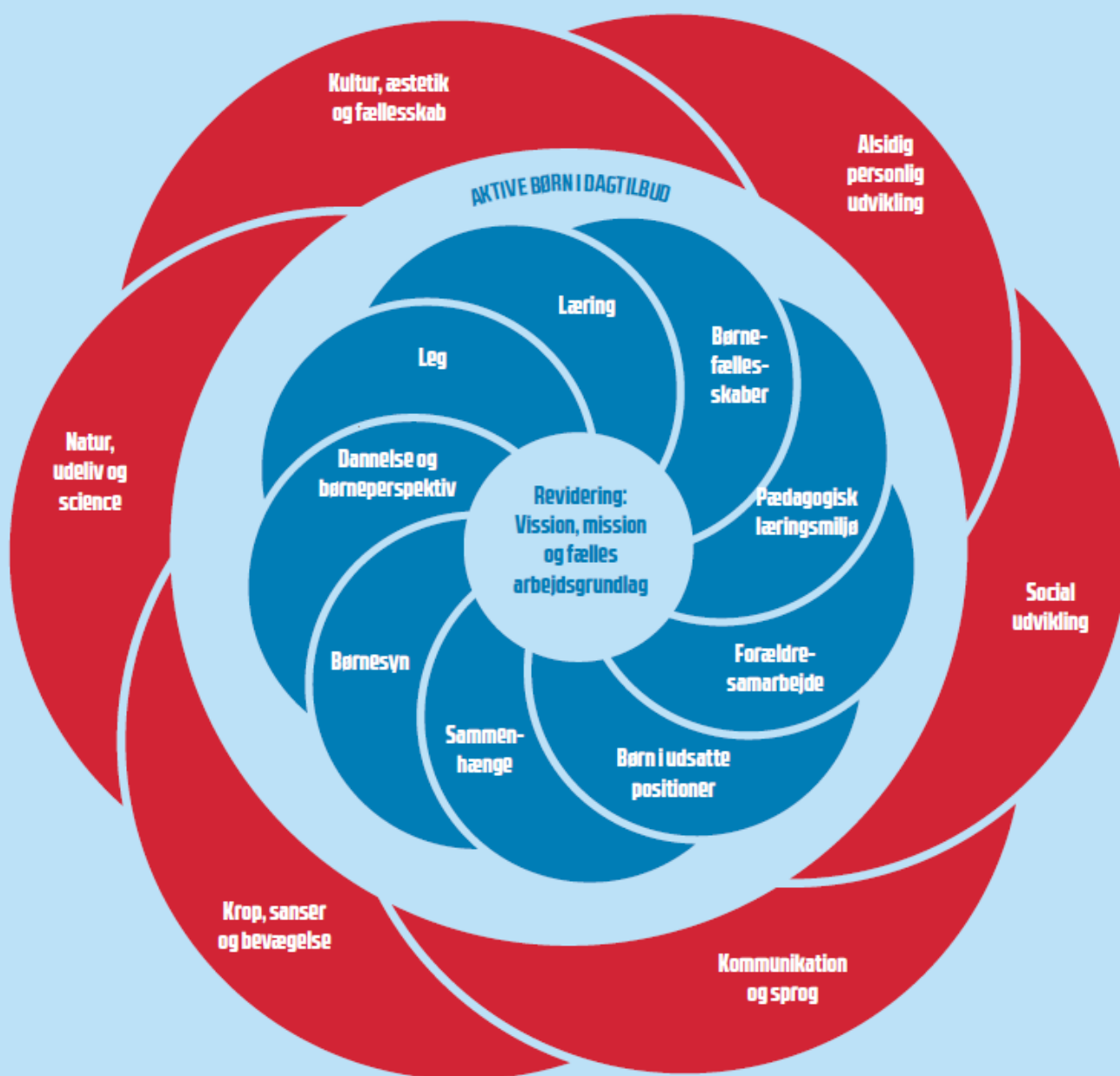

Pædagogisk læreplan for Østerdalen Hesselager Børnehus 2022-2024

Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og Børne- og socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#). Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag fra ministeriets publikation.

Svendborg Kommunes dagtilbud

Vision, Mission og Fælles arbejdsgrundlag er den kommunale klangbund i Svendborg Kommunes dagtilbud. Den revideres, så den sammen med den styrkede pædagogiske læreplan fortsat giver en fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Svendborg Kommune er legen valgt som bærende element for at realisere og omsætte den styrkede pædagogiske læreplan i alle kommunale og selvejende dagtilbud. Arbejdet med Aktive Børn i dagtilbud, som er udarbejdet i Svendborg, sætter legen og fysiske aktiviteter i spil henover dagen.

Med midler fra ministeriet har alle ledere gennemført uddannelse i den styrkede pædagogiske læreplan og medarbejderne kompetenceudvikles i "Børns leg og eksperimenterende virksomhed".

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra ledelsen, børnehuse, dagplejen, de faglige organisationer samt konsulent fra forvaltningen har justeret ministeriets skabelon, så de erfaringer og den faglige viden, de kommunale og selvejende dagtilbuddene har arbejdet med, afspejles i skabelonen.

Hesselager Børnehus

Vi er en del af dagtilbudsområdet Østerdalen.

Vores børnehus er en mindre institution med 0-6-årige, som ligger i et lokalsamfund, hvor lokalmiljøet har en stor betydning i hverdagen. I børnehuset arbejdes ud fra, en anerkendende og inkluderende tilgang og vi har et stort fokus på, at både børn, forældre og ansatte oplever glæde, tryghed og tillid i hverdagen, samt at alle børn skal opleve sig set og hørt af såvel de og af de andre børn. Med denne tanke arbejdes der, ud fra konceptet "Fri for Mobbleri" i hele huset, samt "Mini-diamant" ved de kommende skolebørn. Disse to fokuspunkter er grundlaget for en kultur i huset, som børn, forældre og ansatte har et fælles ansvar i at styrke. I børnehuset vil børn, forældre og ansatte, opleve en forskellighed i måden der arbejdes på, for at det enkelte barn eller børnegruppen oplever trivsel og udvikling. Denne forskellighed ser vi, som vigtig del i læringen i forhold til at skabe lærings – og udviklingsmiljøer, hvor alle børn har lige adgang til at være aktive deltagere i de sociale børnefællesskaber. Naturen og udelivet er på alle måder en væsentlig del af vores hverdag. Vi er ude meget af dagen, hvor alle læreplanstemaer inddrages. Vi arbejder ud fra Grønne spire og Cittaslow omkring at være i det nære og tage ud i lokalmiljøet, passe på hinanden, naturen, dyrene, samt få en viden om, hvor ting kommer fra og hvad det kan blive til. Vi har højbede, hvor grøntsager og blomster vokser op og vi smager på det der kan spises. I Hesselager børnehus har vi et stort fokus, på de gode overgange for børnene. Barnet oplever mange overgange i deres liv og det er betydningsfuldt, at de første overgange er trygge og gode. De gode overgange først i livet er med til at skabe grobund for alle de overgange barnet oplever senere i livet. I børnehuset har vi et stort samarbejde med dagplejen og skolen, hvorved der skabes den røde tråd i barnets liv.

Østerdalens Børnehuse består af: Gudbjerg Børnehus, Gudme Børnehus, Hesselager Børnehus, Oure Børnehus, Skårup Børnehus samt Thurø Børnehus. Østerdalens børnehuse ligger i lokalområder, hvor vi har et tæt og udviklende samarbejde med dagplejen og distriktsskolerne.

Østerdalen er den del af Cittaslow - det gode børneliv (æstetik, glæde, omsorg og kvalitet) leves gennem forpligtende fællesskaber og oplevelser i børnehøjde med særligt fokus på sundhed og udviklende læringsmiljøer.

Østerdalen vægter en åben, ligeværdig og involverende dialog i samarbejdet omkring børnene, hvor vækstmodellen ofte anvendes. Vi arbejder styrkebaseret og hjælper hinanden med at kvalificerer hinandens læringsmiljøer, såvel i det enkelte børnehus samt på tværs af børnehuse.

Østerdalen har fokus på trivsel for alle og vi tager udgangspunkt i såvel barnets samt børnegruppens perspektiv og nærmeste udviklingszone, og arbejder bevidst på at organiserer og justerer den pædagogiske praksis og læringsmiljøet ude som inde. Alle børn skal opleve, at barndommen har værdi i sig selv og at de er en del af forskellige børnefællesskaber i forskellige læringsmiljøer med nærværende legende voksne. Vi forholder os reflekterende til egen og kollegaers pædagogiske praksis.

Fælles for alle børnehuse er:

- Forældre skriver ca. tider på AULA, i forhold til hvornår barnet kommer og går.
 - Det giver os mulighed for at bruge vores resurser bevidst og tilrettelægge den bedst mulige dag for alle børn.
- Børnene bliver taget imod af en voksen, og den voksne tager ansvar for at hjælpe barnet i gang.
- Vi bruger ikke ude sko inde – da børnene leger på gulvet.
- Mulighed for morgenmad mellem kl. 6.30 og kl. 7 – tilmelding til morgenmaden.
- Vi åbner/lukker på så mange stuer som normeringen tillader.
- Struktur og forudsigelighed, hvor børnene i tidsrum på dagen er i mindre lege og læringsgrupper.
- Børnene spiser i mindre grupper med en nærværende voksen.
- Siesta, hvor børnene hviler sig. Der lyttes til forskellig slags musik eller historier.
- Udelivet har en stor plads – alle børnehuse er en del af Grønne Spirer. Udelivet og bevægelse har et særligt fokus, hvor læringsmiljøet ofte også her er delt i mindre legegrupper.
- Vi har det legetøj fremme, som giver mening i forhold til børnenes lege og i forhold til det aktuelle læringsmiljø.
- Vi vægter samarbejde med forældre højt i modtagelsen og afleveringen.
- Forældresamarbejde starter med opstartssamtaler i vuggestue, opstartssamtaler i huset inden børnehavebarnet starter, overlevering fra vuggestue til børnehave og videre til skolen, hvis der er brug for det.
- Der er ikke to børnehuse i Østerdalen, der er ens – men vi arbejder alle for børnenes trivsel, læring, sundhed, udvikling og dannelse

I 2022-2023 sætter vi i Østerdalens Børnehuse særlig fokus på to områder:

- Børns sproglige udvikling
- Børn med svære følelser.

Vi sætter fokus på børns sproglige udvikling gennem et Sprogklar-forløb til alle vores medarbejdere. Sprogklar forløbet foregår som en online efteruddannelse, der er udarbejdet af blandt andre, børnesprogsforsker Justin Markussen-Brown samt hans team af audiologopæder, lingvister og andre sprogkyndige, der hver dag arbejder med at understøtte børns sproglige potentialer.

Forløbet igangsættes med et fælles oplæg for alle medarbejdere i Østerdalen i september 2022, hvor Justin Markussen-Brown vil komme med et oplæg.

I november afholder vi pædagogisk dag for hele Østerdalen, hvor temaet er ”børn med svære følelser”.

Formålet er, at få en større fælles faglig viden med fokus på samspil, relationer samt tilknytningens betydning. Herunder også, hvordan vi som professionelle kan understøtte børn i at genkende deres følelser, regulere dem samt udvikle et sprog for følelser.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Medarbejderne i kommunale og selvejende dagtilbud har i forløbet "Børns leg og eksperimenterende virksomhed" arbejdet med de fem elementer fra det pædagogiske grundlag:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Howdan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Vi er efter vores evalueringsproces blevet enige om at genbesøge vores børnesyn:

Vi ser et børnesyn, der tager barnets perspektiv, vi ønsker at læringsmiljøet afspejler et børneliv hvor de voksne er i øjenhøjde med børnene. Vi ønsker et børnesyn der faciliterer at barnet har en tryk base de kan støtte sig op ad, hvor der er voksne nok til at varetage de opgaver. Vi vil arbejde med at være foran, ved siden af og bagved barnet for at støtte barnet i dets udvikling.

Vi stiller os spørgsmål som, er vi i børnehøjde, er det rart at få et nej, og er vi tilgængelige som voksne.

Vi tænker det skal være rart at være i Hesselager børnehus. Vi vil fremadrettet dykke dybere ned i børneperspektivet og være nysgerrige på hvordan vi som voksne tager barnets perspektiv.

Vi ønsker det gode børneliv,

- hvor der er plads, tid og ro til at være barn
- At barnet har en værdi i sig selv.
- At børn har ret til at være barn
- At børn udvikler sig i forskelligt tempo

- At barnet ses som aktiv medskabende af egen læring og udvikling i rammer, som vi er ansvarlige for at sætte.

Vi vil lade os inspirere af Cristina Munks teori, hvor børneperspektiver er, at vi ser ud på verden, sammen med barnet og ikke ved at kigge på barnet, og vurdere hvad der er bedst for barnet. Ifølge Hanne Warmings børnesyn tager vi barnets perspektiv gennem barnets stemme, ved at spørge barnet hvordan livet i børnehuset ser ud fra deres perspektiv. Til dette arbejde kan der anvendes DCUM's Dagtilbudstermometeret.

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vuggestuen:

Det pædagogiske læringsmiljø, tager afsæt i et genkendeligt miljø, hvor rutiner, tryghed og tillid har en stor betydning for barnets trivsel. Vi arbejder med læringsmiljøer der tager udgangspunkt i barnet/børnegruppens nærmeste udviklingszone og har en rettet hed, mod hvad andre gør samt hvad der er trygt for at kunne styrke trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Der planlægges temaer for lege/aktiviteter over 2 x 3 uger, hvor der er vokseninitierede lege/aktiviteter samt et stort fokus på, hvordan barnet/børnene griber dette og hvad de er optaget af og hvordan dette evt. kan inddrages i temaet.

Børnehaven:

Det pædagogiske læringsmiljø, tager afsæt i et genkendeligt miljø, hvor rutiner, tryghed og tillid har en stor betydning for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Dagen tager udgangs-

punkt i en tryk struktur, hvorved børnene har et overblik over dagens forløb. Gennem en vekselvirkning mellem at være i store og mindre børnefællesskaber. oplever det enkelte barn leg og læring, der flyder sammen gennem hele dagen.

Temaerne på lege/aktiviteter planlægges i forløber over 2 x 3 uger, hvor der er vokseninitierede lege/aktiviteter og hvor børnenes egne lege/ideer gribes og inddrages i temaet gennem dagen.

Vi har en stor bevidsthed om at "børn er ikke ens og skal behandles forskelligt, for at behandles ens", hvilket fordrer at vores bevidsthed omkring positioneringerne "foran, bagved og ved siden af", har stor betydning for det enkelte barn. Løbende ændrer vi kontekst, justerer praksis og skaber udvikling både ud fra de store og små legefællesskaber.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vuggestuen:

Vi har et stort fokus, på den daglige dialog med forældrene omkring barnets trivsel og læring, samt dialogen om hvordan barnet har det den enkelte dag, ikke to dage er ens for det enkelte barn.

Endvidere er det vigtigt for os ved opstartssamtalen, at der lægges vægt på det forpligtigende gensidige samarbejde, kun sammen kan vi skabe trivsel, læring, udvikling og dannelse for barnet.

Børnehaven:

Forældre vil opleve en daglige dialog ved aflevering/afhentning, hvor der er plads til small talk samt kort mundtlig info f.eks. omkring dagen der gået. Gennem dette opbygges en dybere relation, hvor der skabes tryghed og forståelse mellem ansatte og forældre, hvor samarbejdet styrkes omkring barnet, som både som det enkelt individ, men også som en del af det større børnefællesskabe.

Endvidere er det vigtigt for os, at være oplysende omkring legeaftaler, som forældrene evt. kunne støtte op om, samt gode bøger, spil, legetøj som barnet er optaget af.

Inddrage forældre i højtider og traditionsdage.

Forældrekafe, arbejdsdage, fællesspisning, forældremøde, mv. alt sammen for at skabe samhørighed forældrene imellem, samt skabe et fællesskab hvor også de udsatte familier føler sig trygge og velkommen, og har lyst til at deltage i de fælles arrangementer.

Lave nyhedsbreve, opslag fra hverdagen, lave musikvideoer af de sange vi synger med børnene. Sende billeder fra børnenes hverdag

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Svendborg Kommunes kommunale og selvejende dagtilbud er FOKUS betegnelsen for trivselsvurderinger af alle 0-6årige børn, som foretages af de pædagogiske medarbejdere.

Når alle børn systematisk bliver trivselsvurderet får vi øje på, hvis et barn er i begyndende mistrivsel. Dette giver os mulighed for tidligere at give børn den nødvendige og mest hensigtsmæssige indsats i et tæt samarbejde med forældrene.

Kernen i vores arbejde med børn i udsatte positioner:

- *Vi sætter tidligt ind, når der er ubalance i trivslen og arbejder i zonen for nærmeste udvikling*
- *Forældre er barnets vigtigste ressource, som vi aktivt samarbejder med*
- *Når det er nødvendigt for barnets trivsel og læring udvider vi samarbejdet med tale/høre konsulent, sundhedsplejerske, psykolog og socialrådgiver.*
- *Vi justerer det pædagogiske læringsmiljø efter det enkelte barn og den konkrete børnegruppe*
- *Vi arbejder ofte i mindre børnegrupper for at skabe trygge, pædagogiske og mangfoldige læringsmiljøer*

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Svendborg Kommune begynder de kommende skolebørn i forårssfo 1. april. Børnehaven og skolen arbejder tæt sammen om at børnene får en god overgang til forårssfo og efterfølgende bro til skolen. Forårssfo arbejder videre med temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan.

Børnehaven:

De kommende forårssfo børn samles fra april måned, hvorved gruppen af Maxierne opstår. Denne gruppe samles 2 gange om ugen, hvor meget af fokuset er de sociale relationer, samt at skabe overgang til forårssfo gennem leg, aktiviteter, rutiner og en genkendelig struktur.

Der arbejdes målrettet på, at aktiviteterne i børnehuset er hen i mod skolegangen, hvilket er som følgende:

- At barnet bliver selvhjulpent både fysisk og kognitivt
- At barnet øver sig på at lytte og agerer efter en fællesbesked,
- At barnet føler sig tryk og klar til nye udfordringer, samt er følelsesmæssigt klar.
- At barnet indgår de sociale relationer i gruppen.

Vi skaber overgang til den kommende arena, ved at vi bruger skolens gymnastiksal, leger i skolegården, er på besøg i SFO'en, samt har et udvidet samarbejde med skolen, hvor vi inviteres til forestillinger, Lucia m.m. Gennem dette oplever barnet en tryk ved at bevæge sig rundt på skolen.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Børnehuset ligger i et mindre lokalmiljø, hvor der er traditioner for at styrke sammenholdet og hjælpe hinanden. Dette gør at vi er en aktiv del af lokalmiljøet, hvor vi samarbejder med skole, foreninger, kirken og erhvervslivet i byen. Dette ses F. Eksempel ved at:

- Vi tage på indkøb ved den lokale købmand
 - Får besøg af landmanden med en traktor eller han kommer med halm vi kan lege med
 - Vi bruger kirken ved højtider og ved andre invitationer
 - Hjælper gymnastikforeningen og forældrene ift. at børnene får mulighed for at deltage på holdet.
 - Forældre med forskellige kompetencer kommer og fortæller/viser noget fra der erhverv.
 - Vi tager på turen rundt i lokalområdet med Østerdal bussen
 - Vi har et tæt samarbejde med Stokkebæk skolen omkring forårssfo børn, samt får praktikanter fra 8. klasse i praktik.
 - Vi inviterer gerne frivillige ind i huset, hvor de kan komme og dele ud af deres viden.
-

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I det fysiske børnemiljø har vi har fokus på, at fordele os ud i mindre grupper, bruger de forskellige rum samt inddrage udeområdet over hele dagen. Det er vigtigt at der skabes rum/plads til de mere fysisk aktive lege inde, gennem en fleksibilitet i rummene og med omtanke for støjniveauet og hvilken betydning det har for de øvrige i huset.

Det psykiske børnemiljø integreres ved, at børnene er på egne stuer/teams eller i mindre grupper. Her oplever børnene en nærhed og tryghed, der skaber grobund for at trives, samt skaber tryghed ift. at turde forskellige ting. De er tæt på en voksen der griber og støtter dem, samt guider dem ud i den store verden.

Det æstetiske børnemiljø i huset er, hvor det er visuelt synligt, hvilke lege der kan leges i de forskellige områder på stuerne. Rummene er inspirerende og skaber en nysgerrighed ved barnet, samt skaber et miljø, hvor både børn og voksne trives. Dette betyder også af både hygiejniske årsager samt et æstetisk barnesyn at der ikke bruges udesko indendørs, samt at f.eks. tøj i garderoben, legetøj på stuerne rydes op og kommer på plads efter brug.

Vi har fokus på kvaliteten af det legetøj der er på stuen/ude, samt et bevidst valg af, hvilket legetøj der er i huset og på den enkelte stue. Dette er også set ud fra et børneperspektiv, hvad er de optaget af og hvilket legetøj der kan understøtte dette. Endvidere tager vi udgangspunkt i "Grønne Spire" samt naturen, ved at så/plante blomster og grøntsager i hegn og bede. således at naturen inddrages i æstetikken.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

De seks pædagogiske læreplanstemaer er i den pædagogiske praksis i samspil med hinanden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling inden for disse to mål?

De pædagogiske læringsmiljøer tager udgangspunkt i genkendelighed og kendte rutiner i hverdagen, hvor barnet har en tryghed i at undersøge og udforske. Barnet øver og udvikler sig i trygge rammer og vi skaber vi et miljø hvor barnet deltager i store og små fællesskaber, på lige fod med andre, uanset barnets forudsætninger.

Vi er tæt på det enkelte barn og sammen skaber vi relationen. Relationen er et fundament for at vi kan støtte barnet følelsesmæssigt i at mestre og turde deltage i fællesskaber, udfordre egne kompetencer og deltage.

Det enkelte barn har medindflydelse på hvordan "opgaven" skal løses, samt at opgaver løses forskelligt alt efter barnets evne.

At personalet kan se og anerkende barnets perspektiver, i samspil med hinanden og barnet føler sig, respekteret og værdsat af både andre børn og voksne i børnehuset.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling inden for disse to mål?

Vuggestuen/ Børnehaven:

Vores pædagogiske læringsmiljø har været påvirket af den lange periode med Covid-19 i Danmark/verden. Måden at drive dagtilbud på, traditioner og hverdagens rutiner - har været anderledes og hæmmet i perioder med stor smittepåvirkning.

Det har gjort at vores børnegrupper har været meget opdelt og adskilt, ift de forudsætninger vi havde, da vi udarbejdede vores mål for den sociale udvikling.

Vi har dog som pædagogisk personale været gode til at omstille den pædagogiske praksis, selvom hverdagen pludselig blev forandret.

Covid-19 har betydet at megen af barnets sociale udvikling skulle foregå udendørs eller i meget små børnegrupper indendørs, samt at de store børnefællesskaber skulle være på afstand.

Børnehusets ugentlige aktivitetsplaner: Ud fra temaer fra den styrkede læreplan sikre, at vi planlægger og gennemfører - aktiviteter i og udenfor huset. På baggrund af den systematik, vil vi fortsætte med aktivitetsplaner, da vi her igennem metodisk understøtter det enkelte barns sociale udvikling gennem samspil og deltagelsesmuligheder med andre, hvor forskellighed ses som en styrke til at udvikle nye relationer.

Vores hverdag har mange rutinesituationer. De giver børnene en tryghed i hverdagen, men giver samtidig mulighed for at hjælpe andre.

Vi kan nu igen give børnene mulighed for at hjælpe hinanden.

Vi arbejder meget med små og større børnefællesskaber og læringsgrupper. Nye lege er opstået og en større udnyttelse af uderummet har gjort, at der har været rum og tryghed til at udvikle sig i mindre legegrupper og en større fordybelse i legene udendørs. Vi vil fortsætte med at udnytte uderummets muligheder og resurser. Derfor gennemfører de sidste medarbejdere i efteråret 2022 kurser vedr. "aktive børn", der giver inputs til lege og aktiviteter i uderummet til gavn for det enkelte barns udvikling i samspil med andre.

Legene indendørs har været påvirket af, at vores legetøj i perioder har været begrænset pga covid og afvaskning, samt at børn har været adskilt i mindre grupper.

Vi vil på baggrund af vores erfaringer, løbende arbejde med at udvikle området indendørs med mere legetøj og mangfoldige læringsmiljøer, og derved give bedre betingelser for at børnene kan tilvælge flere aktiviteter og lege der motiverer til deltagelse i forskellige børnefællesskaber i større og mindre grupper, på tværs af alder, udviklingsniveau og stue.

Igennem rutinesituationer, hvor børnenes gives mulighed for at hjælpe hinanden ved bl.a måltiderne og garderoben.

Legeaftaler privat har været næsten stoppet. Således skal vi i vores pædagogiske praksis, bruge mere tid på igen at vise på vores ture ud af huset hvor børnene bor og opfordre børn og forældre til igen at lave legeaftaler sammen privat, således at gamle og nye venskaber kan støttes og udvikles i og udenfor dagtilbuddet.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog inden for disse to mål?

Den 1. august 2016 blev det politisk besluttet, at alle 3årige skal sprogvurderes. Afhængigt af resultatet arbejdes der, ud over den generelle sprogindsats, med sproglige handleplaner for at styrke barnets sprog yderligere. .

Vuggestuen/ Børnehaven:

Vi skaber en kultur hvor vi udnytter de muligheder sang og musik giver for sproglig udfoldelse.

Læse flere gange om ugen ift. Middagsmaden, således at det kan skabe mulighed for fælles opmærksomhed på at lytte, samt at kunne tale om historien bagefter, hvor de enkelte barn har mulighed for at udtrykke sig.

Et bevidst fokus på de børn som har svært ved at indgå i leg og fællesskaber, og som derfor ikke har de samme muligheder for at bruge sproget i fællesskaberne. Dette er personalets ansvar.

At der skabes et læringsmiljø hvor børnene, møder alle sprogets nuancer, rim og remser, sang, musik og rytmer, et varieret/ uddybende sprogbrug i interaktioner med voksne.

At kvaliteten i samspil og interaktion, er positiv, glædesfyldt, og guidningerne er tilpasset barnets niveau og nærmeste udviklingszone for barnets sproglig udvikling.

At der fokuseres på den nonverbale kommunikation. (Primært Vuggestuen, Tegn til tale). At budskaber/sprog uddybes med visuelle anvisninger eller levende fortællinger

At børnene oplever en nærværende og oprigtig voksen i rutinesituationer, pusles, spise, aflevering, putte m.m. hvor dialog, samtale (verbal/nonverbal) sikres ift. barn voksen.

At der er fokus på daglig sang og musik samt nærværende voksen der hjælper med at sætte ord på, hvad der sker, benævner navnet på legetøjet, farver på klodser m.m.
Et børnehus, hvor børnene hver dag har en bog i hånden, samt at der bliver læst højt/lyttet til fortællinger gerne dagligt.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse inden for disse to mål?

Aktive børn i dagtilbud – sundere, glattere og klogere børn! Er igangsat af Svendborg Kommune for at give børnene endnu mere leg, bevægelse og motorisk udvikling. Alle medarbejdere er uddannede i Aktive Børn i dagtilbud og husene og dagplejegrupperne er certificeret til at være GazelleBørnehus eller GazelleDagpleje, som er defineret som et sted, hvor der er særligt fokus på fysisk aktivitet som pædagogisk redskab.

Vuggestuen/Børnehaven:

Siesta giver ro til krop og sjæl. Det har mange af børnene brug for at øve sig i.

Der er gode udenomsarealer – skole, boldbane, hegn, nærmiljø der understøtter et godt læringsmiljø for kropslig udfoldelse.

Ud fra "aktive børn", skal vi udnytte den database en krop har for læring ift sansninger og bevægelse. At læring hæfter sig bedre, når hele kroppen anvendes i legen/aktiviteten.

Have faste aktiviteter på dagsprogrammet, hvor man er i bevægelse og i ro.

Her kan man bruge "pulsen op" som kan være en fælles bevægelsesaktivitet, eller foregå i mindre grupper.

Aktiviteterne skal være sjove og give deltagelsesmulighed for alle.

Sanserne skal være en fastforankret del af barnets hverdag. Der skal tænkes i at stimulerer barnet ud fra alle sanserne. Både de primære og sekundære sanser. Samtidig med at der arbejdes med fin og grovmotoriske aktiviteter.

At der tilgodeses et læringsmiljø der lægger vægt på, stille sansninger, eksempelvis stemninger, hvile og lytte situationer, fordybelsen i et eksperiment.

En hverdag, med fokus på sanser og fysisk aktivitet, samt hjælp til selvhjælp. Samt rum, både fysisk men og mentalt hos medarbejderne der udfordrer kroppen og løbende ændres ud fra at styrke lyst og motivationen ift udfordringer.

Vores hus er indrettet så børnene udfordres motorisk, sanseligt f.eks. trappe, høje stole, siesta. Der skal være fokus på at der i huset er legemiljøer til fysisk aktivitet, ro og fordybelse, sansning, udfordringer...

At vi er et børnehus der bruger udeområdet og skaber gode muligheder for at styrke motorik, sanser og bevægelse.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science inden for disse to mål?

Vuggestuen/ Børnehaven:

Der skabes et inspirerende læringsrum, som gør det indbydende at lege og opholde sig i naturen. Personalet skal gøre det tilgængeligt, så barnet kan udforske naturfænomener, årstider, små og store dyrs fauna og forskellige naturtyper. (skov, strand, vandløb, osv.)

Vi kan skabe en udekultur der opfordrer barnet til at glædes over naturens oplevelser og at barnet får en naturlig tilgang til udelivet.

I vores hus vil børn, medarbejder og forældre opleve:

Affaldssortering, skraldeuge – bevidsthed om hvad det gør ved miljøet.

Genbrugsmaterialer – genanvendelse af forskellige materialer/ting/regnvand.

Dagen på tavle med vejret, hvor dialogen opstår omkring hvorfor regner/blæser/skinner solen m.m. samt hvorfor vi skal have bestemt tøj på ud.

Ligeledes gribes børnenes undring og nysgerrighed, som undersøges og arbejdes videre med.

Er ude hver dag, hvor det også er helt naturligt at udforske vandpytter og sanse, hvad der sker med tøjet m.m.

Der bygges og konstrueres, leges og fordybes, sanses og undersøges, bevægelsen udfordres/styrkes.

Insekthotel, hvor kryb og kravl undersøges og bringes til hotel.

Der er frugtbuske, som starter med en blomst.....proces/viden.

Naturen og udelivet giver mulighed for vild og farlig leg, samt ro og fordybelsesmulighed i legene/aktiviteterne. Den giver mulighed for store og små læringsgrupper, igennem gentagelser, udfordringer, variation, oplevelser og en oplevelse af kroppens muligheder og begrænsninger.

Det vil derfor være et fælles fokus, at vi inddrager uderummet mest muligt i vores hverdag. Børnene skal inddrages i bålbygning, de skal dufte suppe der buldrer i gryden De skal smage og sanse de urter vi planter i højbedene. De skal mærke det sus i maven det giver når man er kravlet højt op i træet, eller har overvundet sig selv i at kravle op af en stejl bakke. Grine sammen når vi slår kolbøtter ned ad bakken. Udelivet giver et væld af muligheder

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab inden for disse to mål?

Musik til SVEND – musik i dagtilbud. Svendborg byråd har fra 1. januar 2016 valgt at alle børn i 0-5 års alderen tilbydes musik i Svendborgs dagtilbud. Musik styrker børns kreative udvikling, deres sproglige, motoriske og sociale færdigheder. Derudover er musik sjov og glæde, og har, som vi alle ved, en kæmpe værdi i sig selv.

Vuggestuen/ Børnehaven:

At børn tør udtrykke sig igennem leg og fantasi. At vi lærer dem at dannelse er at indgå i end større verden, de ikke kender endnu.

At vi fejrer traditioner og højtider, og skaber vores egne – i tæt samarbejde med forældrene.

Læringsmiljøet inden for kunstformer skal kunne, give barnet lyst til at afprøve, udforske, og eksperimentere med alle kunstformer, film, maleri, musik, og litteratur.

Barnet skal have mulighed for at opleve en skabende virksomhed og indgå i en æstetisk proces.

Læringsmiljøet må lægge op til at alle børn har mulighed for at være en del af fællesskabet, uanset barnets forudsætninger skal der skabes grobund for dette.

ÆSTETIK – et rart miljø, samt et hus hvor man føler sig velkommen også i sit udtryk.

At huset visuelt viser at dette er et børnehus, dog med tydelig voksen styring ift ophæng.

At børnene mærker stemning, sansning i hverdagen og dette skaber/styrker deres nysgerrighed på at udtrykke sig kreativt, kropsligt, billedligt m.m. Børnehus biblioteket, med et forpligtigende samarbejde.

Traditioner – højtider markeres, besøg i kirken, skolekomedie, Eventyrkasser, fortælling, læsning, eventyrlige oplevelser (teater).

Sang og musik, hvor børnene introduceres for flere forskellige typer af musik.

Arbejde på tværs af huset ud fra alder, køn og interesse, samt evt. optræden/vises til hinanden.

Filmcentralen app (samt diverse app ift. at lave flere typer film)

Arbejde i mindre grupper, hvorved flere kan motiveres til at deltage.

Evalueringsskultur

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at skabe en evalueringsskultur, som er relevant for praksis. Evalueringsspraksissen i hverdagen afspejles ved brug af forskellige evalueringssredskaber- og former, som sker løbende og sætter lys på de små ting i hverdagen i form af selvrefleksion og justering af handling – både hos den enkelte og i professionelle læringsfællesskaber – sammen med interne og eksterne samarbejdspartnere.

Dokumentationen skal være systematisk og foretages løbende i forbindelse med de læringsforløb er der planlægges.

Personalet skal i fællesskab vælge hvilken form og hvordan det giver mening for Hesselager børnehus at dokumentere.

At de planlagte læringsforløb, kan være sideløbende og at evalueringen strækkes over en længere periode, eksempelvis et forløb omkring Natur, udeliv og science, hvor perioden er fra marts til september. Samtidig kan der planlægges et andet forløb som foregår indendørs og måske kun strækker sig over to måneder eller et tredje som kun vare en uge. (se skema øverst)

- Evalueringen skal være let tilgængelig og skal kunne laves løbende. Det kan struktureres ved at det er et fast punkt på stuemøderne og personalemøder.
- Dokumentationen skal være systematisk og foretages løbende i forbindelse med de læringsforløb er der planlægges.

Gennem systematik og et fælles ansvar i at **det skal vi**.

- Ved at der sættes et mål ved de tiltag der iværksættes.
- Ved at der er tid til det på p.møder og stuemøder.
- At der bruges let genkendelige model, som alle kan arbejde ud fra, hvor der er aftalt konkret dato for del- eller hel evaluering.

Hvordan dokumenterer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at bruge forskellige tilgange og metoder, der løbende kan dokumentere arbejdet og sammenhængen.

Dette sker via skriftlig og mundtlig orientering til forældrene løbende, samt via Aula med foto og tekst, det der hænges op i huset, er også dokumentation

Aktivitetsplaner laves og der laves et mål med, hvad vi ønsker at opnå gennem dette. Endvidere beskrives der overfor forælderen, hvorfor vi arbejder med emnet samt, hvordan de lege/aktiviteter understøtter læreplanen.

At vi bruge Aula evt facebook til at understøtte vores dokumentation for husets brugere og nærmiljøet.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hver andet år?

Fremgår af "Tilsyn - Evaluerings- og udviklingsplan".

Personalet skal i fællesskab vælge hvilken form og hvordan det giver mening for Hesselager børnehus at dokumentere.

Forslag til dokumentationsformer:

Praksisfortællinger

Foto

Observationer

Videoptagelser

Screeninger

Relationskemaer

Børneinterview

Tegninger

Kreative produktioner. (ting som børnene har lavet)

KIDS materiale